

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej  
w Skarżysku Kościelnym***



***SPRAWOZDANIE  
Z  
DZIAŁALNOŚCI  
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ  
w Skarżysku Kościelnym***

***od 01.01.2017r. do 31.12.2017r.***

Sporządził:  
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Agata Gula

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym, realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm. ) obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. GOPS podejmuje prace także na podstawie innych ustaw , które określają zakres działań w tych obszarach.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dowodem tego jest między innymi organizacja prac społecznie-użytecznych na terenie gminy. Również GOPS w Skarżysku Kościelnym złożył deklarację i przystąpił do „Paktu zatrudnieniowego na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych 50+”, mającego na celu wzrost zatrudnienia, wsparcia procesu integracji i reintegracji zawodowo-społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu osób po 50 roku życia.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

## Zadania własne gminy obejmowały:

( źródła finansowania: własne i dotacja )

	Ilość osób ( rodzin )	Kwota
Dożywianie ( gorący posiłek)	180	112 347,-
Usługi opiekuńcze	24	161 419,-
Zasiłki celowe	141	72 983,-
Zasiłki okresowe	158	277 853,-
Zasiłki stałe	58	289 029,-
Składka zdrowotna	56	25779,-
Domy Pomocy Społecznej	9	191 230,-

**Łącznie w 2017 roku ze świadczeń skorzystało 315 rodzin** (w tym **753** osób w rodzinach) na ogólną liczbę mieszkańców gminy, która wynosi **6231** osób ( stan na dzień 31.12.2017r. ). Podział świadczeń okresowych ze względu na powody przyznania pomocy kształtował się następująco:

bezrobocie	144 rodziny
niepełnosprawność	8 rodzin
długotrwałej choroby	6 rodzin

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie tut. Ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, Sądu i innych służb pomocowych. Od stycznia do końca grudnia 2017r., wszczęto **17** procedur „Niebieskiej Karty”, tym samym **4** razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom, które ją stosują. Grupy robocze zebrały się 20 razy celem udzielenia pomocy 17 rodzinom, w których zostały założone Niebieskie Karty. Zespół Interdyscyplinarny objął pomocą 37 osób w tym 8 dzieci.

## Zakres udzielonej pomocy w ramach Procedury Niebieskiej Karty

- dydaktyczna,
- terapeutyczna,
- pomoc społeczna,
- poradnictwo w zakresie problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ), w tut. Ośrodku pracuje asystent rodziny. Stanowisko asystenta rodziny wsparte zostało w danym roku dotacją Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Asystent rodziny pracuje z rodzinami za ich zgodą w miejscu przez nich wyznaczonym.

Opiekę nad chorymi w domu sprawowało 6 opiekunek – w tym dwie z PUP na stażu - świadcząc usługi w 24 środowiskach. Liczba świadczonych usług opiekuńczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie jak w latach poprzednich. Osoby starsze i obłożnie chore pozostają pozbawione opieki ze strony rodzin i wymagają opieki ze strony Gminy.

Podstawowym zadaniem pracowników Ośrodka jest praca socjalna. W 2017r w terenie pracowało 3 pracowników socjalnych z tut. Ośrodka. Przeprowadzane były wywiady środowiskowe na zlecenie sądów, zakładów ubezpieczeń społecznych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji. W 2017 roku pracownicy socjalni przeprowadzili ok. 1000 wywiadów środowiskowych. Pracownicy ośrodka podnosili swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach. Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym zawarli także kontrakty socjalne - pisemną umowę z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W codziennej pracy współpracujemy przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Skarżysku-Kamiennej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, szkołami z terenu naszej Gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych, życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W okresie od 01.01.2017r. - do 31.12.2017r., wnioski o Kartę Dużej Rodziny złożyło **7** rodzin, przyznano **32** karty, w tym **20** kart dzieciom.

### **W 2017 roku Referat Świadczeń Rodzinnych kontynuował wypłatę zasiłków rodzinnych.**

W ciągu roku wypłacono:

1. Zasiłki rodzinne w ilości **4630** świadczeń
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości **2394** świadczeń w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka - **30** świadczeń
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **204** świadczeń
  - samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania – **0** świadczeń
  - samotnego wychowywania dziecka – **181** świadczeń
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – **243** świadczeń
  - rozpoczęcia roku szkolnego – **465** świadczeń
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – **567** świadczeń
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **704** świadczeń
3. Zasiłki pielęgnacyjne – **2027** świadczeń
4. Świadczenia pielęgnacyjne – **239** świadczeń
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy – **141** świadczeń
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – **40** świadczeń
7. Zasiłek dla opiekuna – **120** świadczeń
8. świadczenie rodzicielskie – **132** świadczenia

### **Ze świadczeń rodzinnych 2017 roku korzystało 356 rodzin.**

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje także zadanie dotyczące funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **153.338,00** zł. Liczba osób

uprawnionych do korzystania z funduszu alimentacyjnego w 2017 roku to **31**. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w całości pochodzą ze środków budżetu państwa. Referat Świadczeń Rodzinnych prowadzi również postępowanie wobec **42** dłużników alimentacyjnych. W wyniku prowadzonego postępowania odzyskano **19.490,51** zł co stanowi **12,71** % wypłaconych świadczeń.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ( 500+ ). W związku z tym realizowano 554 (średniomiesięcznie ) świadczeń na kwotę **3.639.528,20 zł**.

W 2017 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym miały miejsce dwie zewnętrzne kontrole z Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia z zakresu realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz kontrola kompleksowa z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

### **Potrzeby w zakresie pomocy społecznej**

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy w sferze socjalnej.

W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;

- zapewnianie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie tut. Gminy;
- Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej ( zauważalny wzrost zapotrzebowania na w/w formę pomocy );
- Zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, które nie są w stanie zaspokoić samodzielnie swoich podstawowych potrzeb;
- Utworzenie ośrodka wsparcia dla rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.